

A kurtizán magányossága – Kritika a Szegedi Nemzeti Színház új Traviata-bemutatójáról

2026.10.25 — Szerző: Péter Zoltán

Nem kell gyökeresen újraértelmezni egy agyonjátszott klasszikust ahhoz, hogy friss és átélhető előadásban lehessen azt interpretálni. A Szegedi Nemzeti Színház új Traviatája is ezt bizonyítja: Koltai M. Gábor átgondolt rendezése és az igényes zenei megvalósítás egyaránt hozzájárult Verdi remekművének Tisza-parti sikeréhez.

Jelenet a Szegedi Nemzeti Színház „La Traviata” című előadásából
Fotó: Tari Róbert

Idejét sem tudni, mikor fordult elő utoljára, hogy egy, az operarepertoár alapkövének tekinthető, népszerű darab rövid időn belül kis hazánk négy operajátszó színházában is műsorra kerüljön. Ha figyelembe vesszük, hogy Verdi *Traviatája* minden idők egyik legnépszerűbb operája, önmagában semmi meglepőt nem kellene találnunk abban, hogy Budapest után Szegeden, majd Győrben és Debrecenben is színre viszik. Csakhogy a hazai operajátszás jelenlegi helyzetét ismerve mindez korántsem olyan magától értetődő, mint első pillantásra gondolnánk.

Vidéki színházainkban ugyanis már hosszú ideje nem működik hagyományos értelemben vett zenés repertoárszínház. Bár Szegeden évadonként még két-három operabemutatóra is sor kerül,

a produkciók rendszerint nem élik meg a következő évadot. Debrecenben ugyan a *Carmen* két évadon keresztül is műsoron maradt, idén azonban már nem kerül terítékre a cívissvárosban

a legtöbbet játszott francia opera. A bemutatók így többnyire nem egy folyamatosan épülő repertoár részét képezik, hanem egy-egy előadás-sorozat erejéig felvillanó, majd gyorsan eltűnő produkciók maradnak. Mindez azért is sajnálatos, mert vidéki színházaink minden nehézségük ellenére még mindig képesek értékes zenés színházi produkciókat létrehozni.

Jelenet a Szegedi Nemzeti Színház „La Traviata” című előadásából
Fotó: Tari Róbert

Nagyszerű példa erre a Szegedi Nemzeti Színház új *Traviata*-bemutatója. Koltai M. Gábor rendezése ugyan nem kínál gyökeresen új értelmezést Verdi operájához, mégis átgondolt,

következetesen felépített és színházilag működőképes előadást eredményez.

Olyan produkciót, amely a mű hagyományos értelmezési keretein belül maradv

Értelmezése szerint Violetta Valéry egyfajta, Marilyn Monroe-hoz hasonló ünnepelt híresség, akinek felszínes csillogással teli társasági élete mögött a magánnyal és a gyilkos kórral folytatott reménytelen küzdelem húzódik meg. Párizs ünnepelt kurtizánjaként maga is részese a felső tízezer fényűző életmódjának, valójában azonban mindvégig kívülről marad ebben a világban. Miközben környezete csodálja, és férfiak sokasága hever a lábai előtt, ugyanaz a társadalom, amely ünnepli és kegyeit keresi, megbélyegzi és kitaszítja.

A harmadik felvonásban Annina leveszi Violetta parókáját, lemossa sminkjét, s a csillogó külső mögül egyszerre előtűnik az esendő ember, aki addigra már szinte mindenét elvesztette:

gazdagságát, társadalmi státuszát, szerelmét, s hamarosan az életét is.

Jelenet a Szegedi Nemzeti Színház „La Traviata” című előadásából
Fotó: Tari Róbert

Szürrealizmusba hajló költőiség

Vereckei Rita díszlete egyszerre realiztikus és szürreális. A látványvilágot uraló fekete szín ridge, vigasztalan atmoszférát teremt, míg a háttérben elhelyezett LED-falon megjelenő animációk az egyes jelenetek hangulatát erősítve a színpadi történések hatásos vizuális kiegészítőivé válnak. A tablószerű beállítások olykor festményszerű kompozíciókká formálják a színpadi pillanatokat, sajátos költőiséggel ruházva fel azokat. A néhány díszletelm cseréjével könnyen átalakítható színpadi tér pedig nemcsak a jelenetváltások gördülékenységét biztosítja, hanem vizuális egységbe is foglalja az előadást.

A látványvilág szürrealizmusba hajló költőisége szervesen kapcsolódik Koltai rendezői koncepciójához, amelynek lényege, hogy az emberi kapcsolatokat igyekszik realiztikusan bemutatni, hús-vér embereket varázsolva a színpadra, ugyanakkor Violetta magányának

érzékeltetése és közelgő halálának előrevetítése során a valóság kereteiből kilépve teremt hatásos atmoszférát. Ez különösen szembeötlő a második felvonásban, a címszereplő és Germont apjának találkozásakor, amikor a háttérben felvillan Violetta beteg tüdejének röntgenképe. Ezzel a kissé szájbarágós és hatásvadász megoldással kívánja a rendező kézzelfoghatóvá tenni a gyilkos kór jelenlétét. Mivel azonban Koltai csak elvéve él hasonló eszközökkel, azok nem válnak öncélúvá, és nem rántják le az előadást a gagyiság szintjére.

A rendezés érdeme, hogy a társasági látványossága nem szorítja háttérbe a szereplők személyes drámáját.

A groteszkbe hajló mulatozások és Violetta magányos szenvedése között feszülő ellentét dinamikával telíti az előadást, és a kortárs közönség számára is átélhetővé teszi a hősnő tragédiáját. Mindehhez sokat hozzátesz Bodor Johanna koreográfiája. A színpadi látvány, a tánc és az énekesek interakciói egységes egészzé állnak össze, ami egy élvezetes előadást eredményezett.

Jelenet a Szegedi Nemzeti Színház „La Traviata” című előadásából
Fotó: Tari Róbert

Kónya Krisztina fantasztikus átéléssel formálta meg Violetta alakját, különösen a hősnő szenvedésének ábrázolásában bizonyult meggyőzőnek. Otthonosan mozgott Verdi zenei világában, szépen megformált dallamivékkel, érzelmekben gazdagod kellette életre a kottát. Szopránja ugyan nem szárnyalt mindig olyan könnyedén, a koloratúrák sem bizonyultak igazán légiések, de a szerep technikai nehézségeit az első felvonásban is figyelemre méltó profizmussal oldotta meg. Igazán csillogó primadonnának azonban a második és a harmadik felvonásban éreztem, ahol mind a drámai, mind a lírai jelenetekben intelligens, tudatosan felépített éneklésével és megrendítő színészi játékkal képes volt kiváltani együttérzésünket.

Tötös Roland sokadszorra formálta meg Alfredot, ám számos erőnye mellett még nem képes felmutatni a figura érzelmi összetettségét a maga teljességében. Produkciójának vitathatatlan érdeme, hogy erőteljes, szép hangszínű tenor hanggal lehelt életet a szólamba, valamint magabiztos technikai tudásával és határozott színpadi jelenlétével hívta fel magára a figyelmet.

Egyes jelenetekben azonban fájó hiányérzetet hagyott bennem, többek között az első felvonás végén érzelmileg intenzívebb megformálást vártam volna tőle, ezzel szemben a második felvonás drámai kitörései már hatásosabban sikerültek, míg a harmadik felvonásban tudta leginkább érzékeltetni a figura érzelmi világának összetettségét.

Jelenet a Szegedi Nemzeti Színház „La Traviata” című előadásából
Fotó: Tari Róbert

Meggyőző színházi és zenei produkció

Giorgio Germont szerepében Szélpál Szilveszter feltűnően fiatalos apafigura, határozott mozgása, erőteljes baritonja egyfajta ifjonti sármot kölcsönöz alakításának. Színészi játékának természetesség és kevésbé illúziókeltő jellemi intenzitásáza azonban bőségesen kárpótolt

Giorgio életkorának kevésbé illúziókeltő megjelenítéséért. Érezhető volt ugyanakkor az a tudatos törekvés is, amellyel Germont tekintélyét és lételetapszatalatát igyekezett érzékeltetni. A második felvonásban a *Di Provenza il mar, il suol* áriát szép dallamivékkel szólatattatta meg, majd a felvonás második jelenetében telitalálat volt az Alfredóval szembeni keményebb fellépése is.

A Szegedi Nemzeti Színház énekara szintén elismerésre méltóan teljesítette feladatát, üde frissességgel és lendülettel tolmácsolva a kórustáblokat. Az első felvonás bílt mulatságának felszabadult, szórakoztató hangulatát éppoly meggyőzően teremtette meg, mint a második felvonásban a kitörni készülő feszültség drámai atmoszféráját, utóbbit a zenekarral példás összhangban megvalósítva. A zárójelenetben a külvilágból beszűrődő vidám karneváli forgatag hangjai pedig megrendítő kontrasztot alkottak Violetta haláltusájával.

Jelenet a Szegedi Nemzeti Színház „La Traviata” című előadásából
Fotó: Tari Róbert

A kisebb szerepekben színpadra lépők is szépen helytálltak, s szerepformáláskukkal hozzájárultak az előadás egészének színvonalához. Fülöp Dániel Erik irányításával a Szegedi Szimfonikus Zenekar színekben gazdag, árnyalt játékkal hatásosan teremtette meg Verdi drámájának atmoszféráját. A zenészek kellő szenvedéllyel és intenzitással szólatatták meg a partitúrát, érzékletesen kiemelve a dráma csúcspontokat, miközben mindvégig figyelemmel kísérték és érzékenyen támaszták az énekesek produkcióját.

A Szegedi Nemzeti Színház új *Traviatája* összességében igényes, színházilag és zeneileg egyaránt meggyőző produkció, amely *Bizonyítja*, hogy vidéki operajátszók minden nehézsége ellenére ma is képes magas színvonalú előadások létrehozására. Koltai M. Gábor rendezése nem kívánja mindenáron újraértelmezni Verdi remekművét, mégis képes frissen, elevenen és a mai közönség számára is átélhetően megszólaltatni azt. Már csak azt sajnálhatjuk, hogy az ilyen értékes produkciók többnyire néhány előadás után eltűnnek a műsorról ahelyett, hogy egy hosszabb távon épülő operarepertoár meghatározó darabjaivá válhatnának.

Giuseppe Verdi: La Traviata

Szegedi Nemzeti Színház
Karmester: Fülöp Dániel Erik / Sándor Szabolcs
Koreográfus: Bodor Johanna
Rendező: Koltai M. Gábor
Díszlettervező: Vereckei Rita
Jelmestervező: Füzér Anni

Szereplők: Kónya Krisztina /
Majláti Balázs, Tötös Roland /
Tóth Jonathan, Róni Attila /
Szélpál Szilveszter, Rita
Boglárka / Vajda Júlia,
Kisimán Ilona, Búte László,
Talebtovics Milán, Süli Tamás,
Vatamány Atanász, Bagdi Zoltán

Köszömközi a Szegedi Szimfonikus Zenekar, valamint a Szegedi Nemzeti Színház énekara és táncara